

Veszélyt jelző táblák

16. § (1) A veszélyt jelző táblák:

a) "Veszélyes útkanyarulat balra" (64. ábra), "Veszélyes útkanyarulat jobbra" (65. ábra);

b) "Egymás utáni veszélyes útkanyarulatok"; a tábla azt jelzi, hogy az úton egymás után két vagy több veszélyes útkanyarulat van; a tábla jelzi azt is, hogy az első útkanyarulat balra (66. ábra) vagy jobbra (67. ábra) vezet;

c) "Veszélyes lejtő" (68. ábra), illetőleg "Veszélyes emelkedő" (69. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton jelentősebb lejtő, illetőleg emelkedő van; a táblán levő szám a veszélyes útszakasz legnagyobb lejtésének, illetőleg emelkedésének a százalékos mértékét jelzi;

d) "Útszűkület" (70-71. ábra), a tábla azt jelzi, hogy az úttest szélessége a megelőző útszakaszhoz képest számottevően csökken;

e) "Szembejövő forgalom" (72. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton - a korábbi forgalmi rendtől vagy a megelőző útszakasz egyirányú forgalmától eltérően - kétirányú forgalom van;

64. ábra

65. ábra

66. ábra

67. ábra

68. ábra

69. ábra

70. ábra

71. ábra

72. ábra

73. ábra

f) "Kompátkelés vagy nyitható híd" (73. ábra);

g) "Rakpart vagy meredek part" (74. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az út közvetlenül a vízparton vagy szakadék mellett vezet;

h) "Bukkanó" (75. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton a domborzati viszonyok miatt a kilátás korlátozott;

i) "Egyenetlen úttest" (76. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úttest a megelőző útszakaszéhoz képest lényegesen rosszabb állapotban van, vagy az úttesten sebességcsökkentő bordákat (küszböket) alakítottak ki;

j) "Csúszós úttest" (77. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úttest erősen csúszóssá válhat;

k) "Kavicsfelverődés" (78. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton a járművek kerekei - az úttest laza szerkezete miatt - kavicsfelverődést idézhetnek elő;

l) "Kőomlás" (79. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úttestre - kőomlás következtében - nagyobb kövek kerülhetnek;

m) "Úton folyó munkák" (80. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úttesten vagy annak közvetlen közelében újtávítási, karbantartási vagy egyéb hasonló munkát folytat;

n) "Mélyrepülés" (81. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az út felett alacsonyan repülő légi jármű tűnhet fel;

o) "Oldalszél" (82. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton gyakori az erős oldalirányú szél;

p) "Gyalogosátkelés" (83. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útesten útburkolati jellel kijelölt gyalogosátkelőhely van;

q) "Gyermekek" (84. ábra); a tábla azt jelzi, hogy a gyermekeknek az útestre lépésével fokozottan számolni kell;

r) "Állatok"; a tábla azt jelzi, hogy az útesten házi állatok vagy szabadon élő állatok (85-86. ábra) megjelenésével fokozottan számolni kell;

s) "Forgalomirányító fényjelző készülék" (87. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton járművek forgalmát irányító fényjelző készülék van;

t) "Egyenrangú utak kereszteződése" (88. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton olyan útkereszteződés van, amelyben a jobbról érkező járműnek van elsőbbsége;

u) "Útkereszteződés alárendelt úttal" (89. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton olyan útkereszteződés van, amelyben a járműnek elsőbbsége van a keresztező úton érkező járművel szemben; a jelzőtábla azt is jelezheti, hogy az alárendelt út melyik irányból torkollik az elsőbbséggel rendelkező útba (89/a. ábra). A jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla mutathatja az útkereszteződés alaprajzi vázlatát, vastag vonallal jelezve az elsőbbséggel rendelkező út vonalvezetését (89/b. ábra);

v) "Sorompó nélküli vasúti átmjáró" (90. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton olyan vasúti átmjáró van, amelynél teljes vagy félsorompó felszerelve nincs; a jelzőtábla alatt kiegészítő tábla jelzi, ha az átmjárót fénsorompó biztosítja (91. ábra);

x) "Sorompóval biztosított vasúti átmjáró" (92. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton teljes vagy félsorompóval biztosított vasúti átmjáró van; a jelzőtábla alatt elhelyezett - a v) pontban említett - kiegészítő tábla jelzi, ha az átmjárót fénsorompó is biztosítja;

y) "Villamos" (93. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az utat villamospálya keresztezi;

z) "Egyéb veszély" (94. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton az a)-y) pontban említett jelzőtáblákkal nem jelezhető veszély van; a veszély fajtáját a jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla tünteti fel; ilyen tábla jelzi, hogy az útesten hosszanti vályúk alakultak ki (nyomvályús útszakasz: 94/a. ábra); ilyen tábla jelzi az utat keresztező vasúti pályát is, ha vasúti jármű áthaladását jelzőór biztosítja (95. ábra).

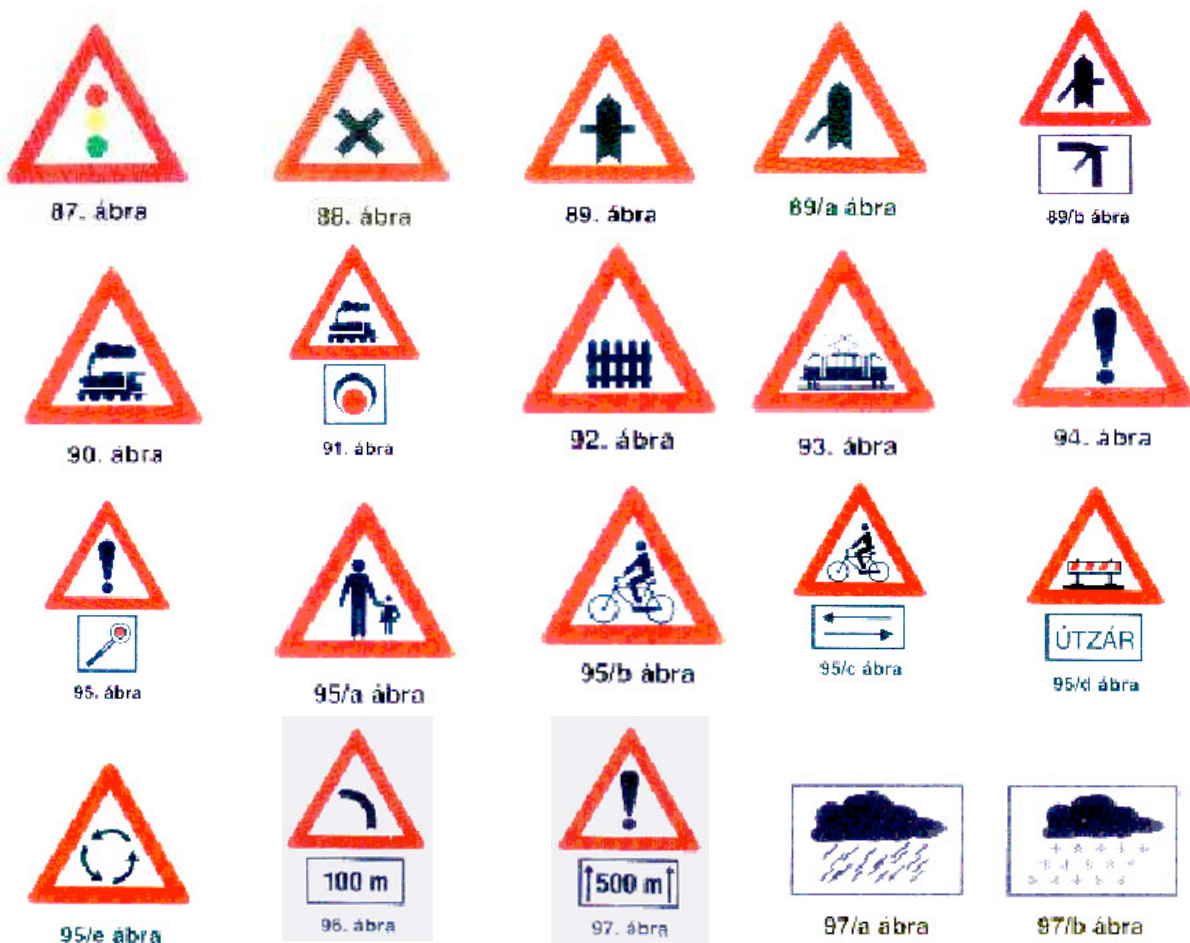
z/1. "Gyalogosok" (95/a. ábra); a tábla azt jelzi, hogy fokozottan számolni kell az úttesten gyalogosok közlekedésével;

z/2. "Kerékpárosok" (95/b. ábra); a tábla azt jelzi, hogy fokozottan számolni kell az úttesten kerékpárosok közlekedésével;

z/3. A z/2. pontban említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő jelzőtábla (95/c. ábra) azt jelzi, hogy az úton olyan kereszteződés van, ahol fokozottan számítani kell kerékpárosok keresztirányú közlekedésére;

z/4. "Útzár" (95/d. ábra), a tábla azt jelzi, hogy az utat rendőrség útzár telepítésével lezárta.

z/5. "Körforgalom" (95/e. ábra); a tábla azt jelzi, hogy a következő útkereszteződésben körforgalmú forgalmi rend van.

(2) A veszélyt jelző tábla és a veszély helye (a veszélyes útszakasz kezdete) között a távolság
- autópályán 250-500 méter,
- lakott területen kívül egyéb úton 150-250 méter,
- lakott területen 50-100 méter,
kivéve ha a jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla (96. ábra) rövidebb távolságot jelöl meg.

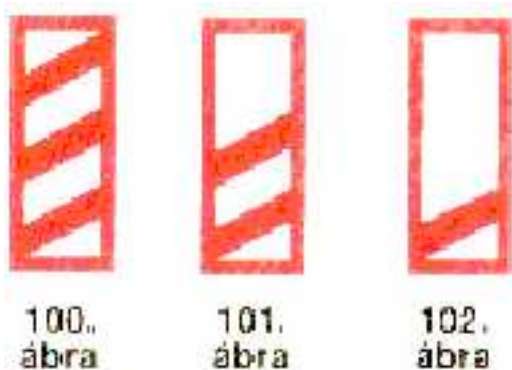
(3) A jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő táblán - két felfelé mutató nyíl között - levő felirat jelzi, ha a veszély hosszabb útszakaszon áll fenn (97. ábra).

(4) A vasúti átjárót - az (1) bekezdés v), x), illetőleg z) pontjában említett veszélyt jelző táblán felül - a következő jelzőtáblák is jelzik:

a) "Vasúti átkelő kezdete" (98-99. ábra), illetőleg "Két- vagy többvágányú vasúti átkelő kezdete" (99/a-99/b. ábra);

b) "Vasúti átkelőt előjelző táblák" (100-102. ábra); a három előjelző tábla azt jelzi, hogy a jármű vezetője vasúti átkelőhöz közeledik; a veszélyt jelző tábla alatt elhelyezett háromsáv, az ezt követően elhelyezett kétsáv, majd egysáv előjelző tábla a veszélyt jelző tábla és a vasúti átkelő közötti útszakaszt három egyenlő részre osztja. Ezek az előjelző táblák nincsenek minden vasúti átkelő előtt elhelyezve.

(5) Az (1) bekezdés j) és z) pontjában meghatározott jelzőtábla alatt elhelyezett hóesésre (97/a. ábra) vagy esőzésre (97/b. ábra) utaló kiegészítő jelzőtábla, a megjelölt időjárási körülmények esetében jelentkező fokozott baleseti veszélyre utal.

Tájékoztató adó jelzőtáblák

17. § (1) A tájékoztató adó jelzőtáblák a következők:

a) "Kijelölt gyalogosátkelőhely" (103. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úttestet a táblánál útburkolati jellel kijelölt gyalogosátkelőhely keresztezi;

a/1. "Gyalogos alul- vagy felüljáró" (103/a. ábra);

b) "Egyirányú forgalmi út" (104-105. ábra);

c) "Zsákutca" (106. ábra);

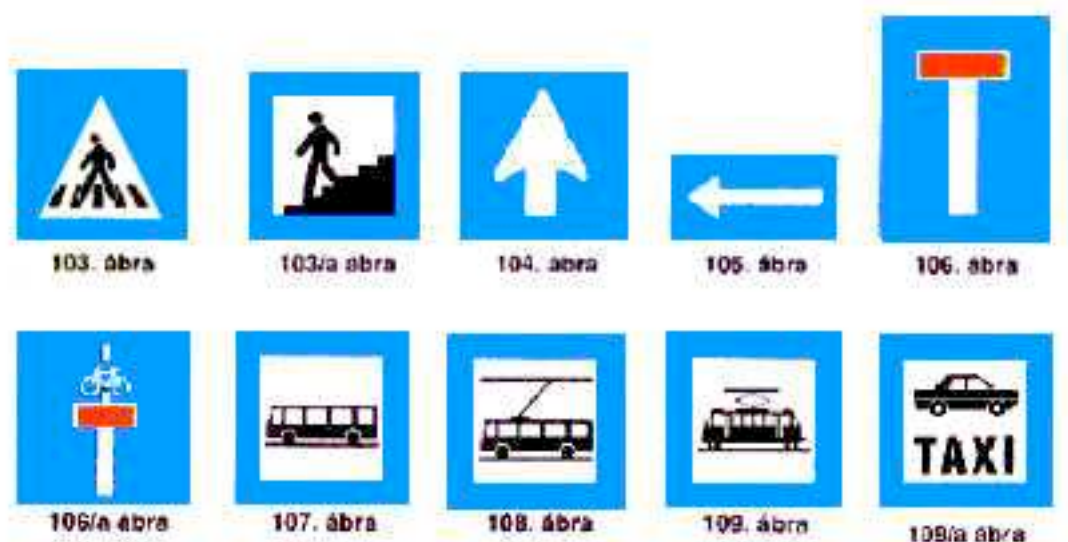
c/1. "Zsákutca kerékpáros továbbhaladási lehetőséggel" (106/a. ábra); a tábla azt jelzi, hogy kerékpáros részére a továbbhaladás lehetősége biztosított.

d) "Autóbuszmegállóhely" (107. ábra); "Trolibuszmegállóhely" (108. ábra); illetőleg "Villamosmegállóhely" (109. ábra); a tábla menetrend szerint közlekedő autóbusz-, trolibusz-, illetőleg villamosjárat megállóhelyét jelzi;

d/1. "Taxiállomás" (109/a. ábra); a tábla a személytaxi részére kijelölt várakozó helyet jelzi; a tábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla jelezheti a taxiállomáson egy időben várakozó személytaxik megengedett számát;

e) "Várakozóhely" (110. ábra); a tábla a járművek kijelölt várakozóhelyét jelzi, a tábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla jelezheti a várakozó helyen kötelező elhelyezkedés módját (pl. a jobboldali kerekkel a járdára állva kell várakozni) (111. ábra), illetőleg azt, hogy a várakozóhely kizárólag bizonyos járművek (pl. csak személygépkocsik 112. ábra, csak kerékpárok 112/c. ábra, mozgáskorlátozott személyt szállító jármű 115. ábra és 115/a. ábra) részére van fenntartva. Ahol a várakozást ellenőrző óra van, kiegészítő tábla (113. ábra) jelezheti azt az időszakot is, amelyben a várakozást ellenőrző óra (parkométer) vagy jegykiadó automata működtetése kötelező, kiegészítő tábla jelezheti azt is, hogy várakozni csak meghatározott időtartamig és a 41. § (4)-(5) bekezdésében foglaltak megtartásával szabad (113. és 114. ábra), a mozgáskorlátozottakat szállító járművek részére fenntartott várakozóhelyet kiegészítő tábla (115. ábra) vagy külön jelzőtábla (115/a. ábra) jelezheti;

e/1. "Várakozóhely a közlekedési korlátozás alá eső nehéz tehergépkocsik részére" (112/a., 112/b. ábra), a

tábla azt jelzi, hogy a várakozóhely a korlátozás hatálya alá eső nehéz tehergépkocsik részére ki van jelölve;

e/2. "Várakozási övezet (zóna)" (112/d. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton a várakozás megengedett vagy - 113. és 114. ábra szerinti kiegészítő táblán feltüntetett módon - a "Várakozási övezet (zóna) vége" (112/e. ábra) jelzőtábláig a várakozás feltételekhez kötött.

f) "Besorolás rendjét jelző tábla" (116. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útkereszteződés előtt - a továbbhaladási iránytól függően - melyik forgalmi sávba kell besorolni; a nyilak szárában - pajzs alakban - az út számozása is feltüntethető;

g) "Autóbusz forgalmi sáv" (117. ábra); a tábla az autóbusz forgalmi sáv kezdetét, az úttesten történő elhelyezkedését és a rajta közlekedők haladási irányát jelzi;

g/1. "Kerékpársáv" (117/a. ábra); a tábla a kerékpársáv úttesten történő elhelyezkedését és a közlekedők haladási irányát jelzi;

g/2. "Kerékpársáv vége" (117/b. ábra):

g/3. "Kerékpárosok által is használható autóbusz forgalmi sáv" (117/c. ábra)

g/4. "Út melletti kerékpárút" (117/d. és 117/e. ábra):

g/5. "Út melletti kerékpárút vége" (117/f. ábra):

h) "Kapaszkodósáv" (118. ábra): a tábla emelkedő úton a lassabban haladó járművek közlekedésére szolgáló kiegészítő sáv (kapaszkodósáv) kezdetét jelzi. A tábla jelezheti azt a sebességértéket is, amelynél kisebb sebességgel haladó jármű a kapaszkodósávot köteles igénybe venni (119. ábra);

i) "Kapaszkodósáv vége" (120-121. ábra);

j) "Lakó-pihenő övezet" (122. ábra);

k) "Lakó-pihenő övezet vége" (123. ábra);

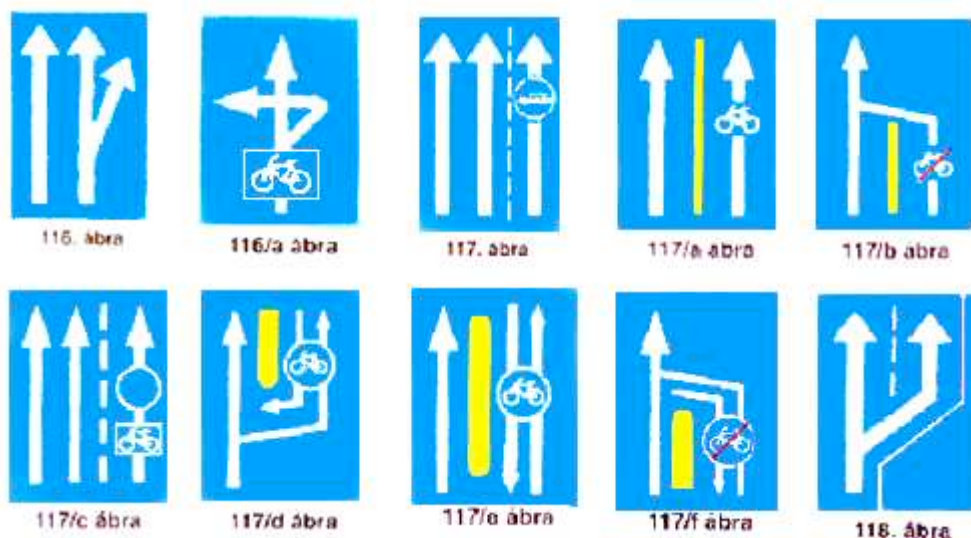
l)-q)

r) "Kerülő útírányt jelző tábla" (130. ábra); a tábla - olyan útkereszteződés előtt, amelyben a bekanyarodást tábla tiltja - azt jelzi, hogy a keresztező út milyen kerülő útírányon érhető el;

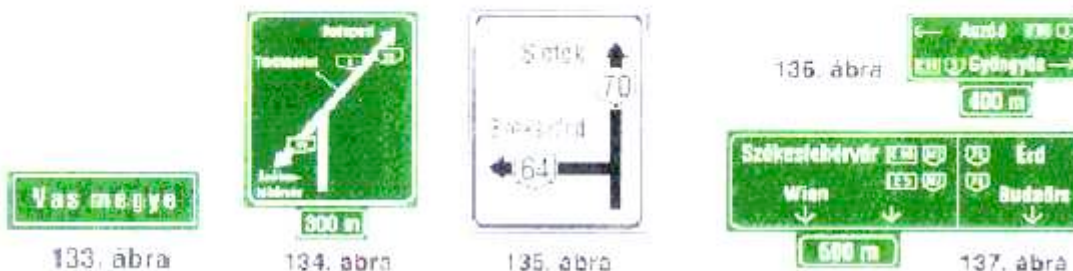
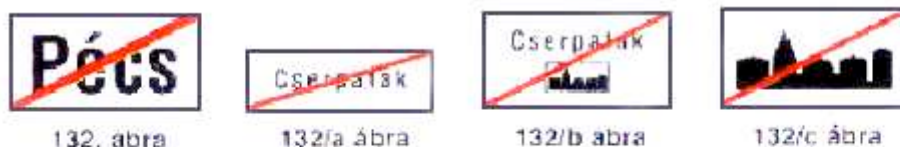
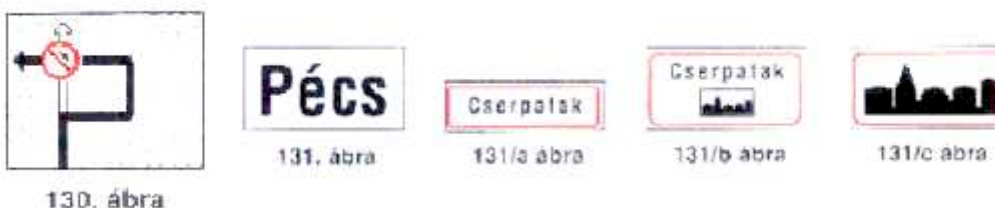
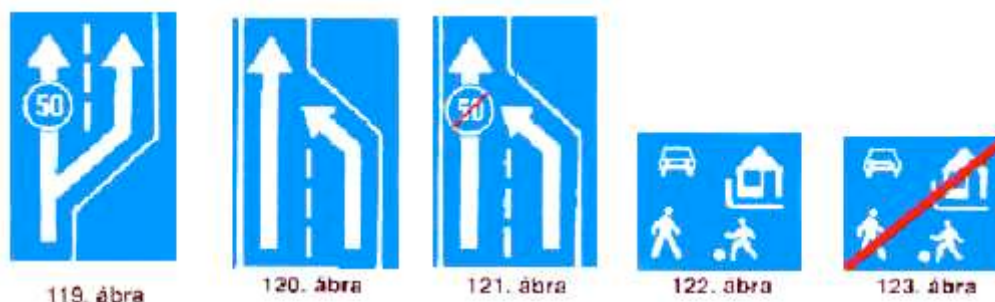
s) "Lakott terület kezdete" (131., 131/a., 131/b., 131/c. ábra):

t) "Lakott terület vége" (132., 132/a., 132/b., 132/c. ábra):

u) "Helynévtábla" (133. ábra); a tábla jelentősebb hely, folyó stb. nevét tünteti fel;

v) "Útirány előjelző tábla" (134-137. ábra); a tábla azt jelzi, hogy a megjelölt helységek a következő útkereszteződésnél melyik irányban érhetők el; az útirányt jelképező nyíl megszakításában levő tilalmi, illetőleg veszélyt jelző tábla az útkereszteződést követő útszakaszon fennálló - jelzőtáblával jelzett - tilalom, illetőleg veszély előjelzésére szolgál (138-139. ábra);

- x) "Útirányjelző tábla" (140-143. ábra); a tábla útkereszteződésnél jelzi, hogy a megjelölt helységek melyik irányban érhetők el;
- x/1. "Kerékpáros útirányjelző tábla" (142/a., 142/b. ábra);
- y) "Útvonal megerősítő tábla" (144-145. ábra); a tábla az út számát, illetőleg azt jelzi, hogy az út hova vezet;
- z) "Terelőút" (146-147. ábra); az út lezárása esetén arról tájékoztat, hogy a terelőút merre vezet.

- (2) Az út mellett vagy közelében lévő egyes létesítményekről a 2. számú függelékben meghatározott - kék vagy barna alapszínű - jelzőtáblák adhatnak tájékoztatást.
- (3) Ha az "Egyirányú forgalmú út" jelzőtáblák (104. És 105. ábra) alatt elhelyezett kiegészítő táblán (105/a ábra) autóbust és/vagy kerékpárt mutató ábra jelenik meg, az útesten kijelölt kerékpársávon a kerékpáros vagy az autóbusz forgalmi sávon az autóbusz- a jelzőtáblán megjelölt iránnyal szemben is- közlekedhet.
- (4) Az (1) bekezdés v), x), y) pontjában meghatározott jelzőtáblák zöld, kék vagy fehér alapszínűek lehetnek.

Útburkolati jelek

18. § (1) Az útburkolati jelek:

a) úttest szélét jelző vonal: hosszirányú folytonos - az útkereszteződésnél szaggatott - vonal;

b) terelővonal: hosszirányú - egy vagy [olyan útszakaszon, ahol a forgalmat a 9. § (1) bekezdésének e) pontjában említett fényjelző készülék szabályozza] közvetlenül egymás mellett levő két párhuzamos - szaggatott vonal, amely az úttest felezővonalát jelzi, a forgalmi sávokat egymástól vagy a nyílt villamospályát a forgalmi sávtól választja el; a szaggatott vonalak közötti térközök csökkenése arra hívja fel a figyelmet, hogy a terelővonal záróvonalban folytatódik; a terelővonalon a járművel folyamatosan haladni nem szabad;

c) záróvonal: hosszirányú folytonos vonal, amely az úttest felezővonalát jelzi, illetőleg a két forgalmi irányt, a forgalmi sávokat egymástól, vagy a nyílt villamospályát a forgalmi sávtól választja el; a záróvonalat járművel

sem átlépni, sem érinteni nem szabad; ha azonban közvetlenül a záróvonal mellett terelővonal is van, a záróvonal a terelővonal felől - az előzésre, illetőleg a bekanyarodásra vonatkozó szabályok megtartásával - átléphető;

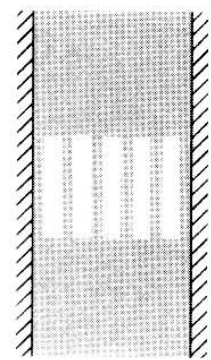
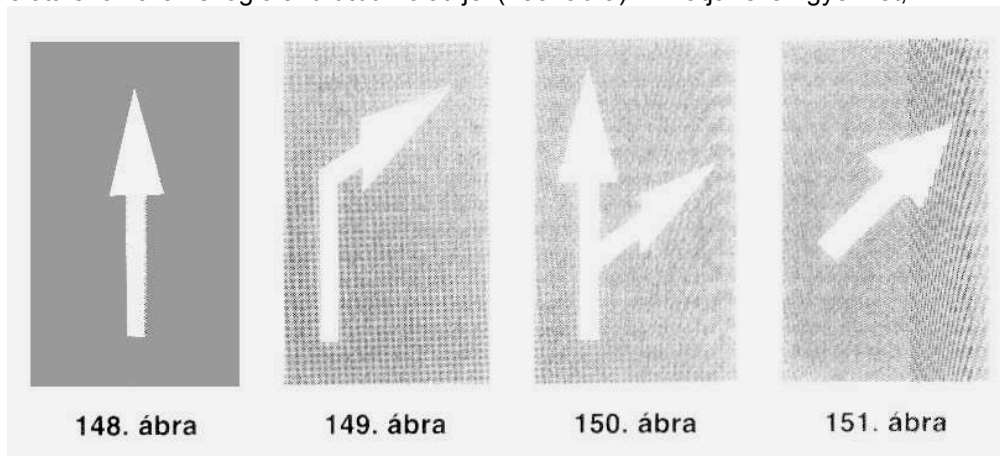
d) autóbusz forgalmi sáv: útburkolati jellel jelölt forgalmi sávban levő "BUSZ" felirat, amely azt jelzi, hogy a forgalmi sávban csak az erre vonatkozó külön szabályok [36. § (8) bek.] szerint szabad közlekedni;

e) előjelző nyíl (148-150. ábra); azt jelzi, hogy a forgalmi sávból a következő útkereszteződésnél melyik irányba (irányokba) szabad továbbhaladni;

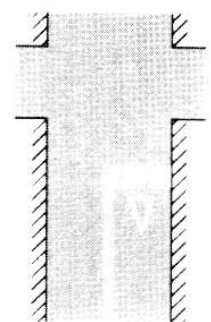
f) terelőnyíl (151. ábra); azt jelzi, hogy a forgalmi sávot - a sávváltoztatásra vonatkozó szabályok megtartásával - a jelzett irányban el kell hagyni;

g) gyalogosátkelőhely (152. ábra);

h) megállás helyét jelző vonal: keresztirányú szaggatott vagy folytonos vonal, amely azt a helyet jelzi, ahol a járművel - ha a megállást az elsőbbség megadása, a vasúti jármű áthaladásának biztosítása, illetőleg fényjelző készülék vagy vasúti átjárót biztosító jelzőberendezés jelzése szükségessé teszi - meg kell állni; ha az elsőbbségadási kötelezettség "Elsőbbségadás kötelező" jelzőtábla jelzéséből következik, erre a vonal előtt levő háromszög alakú útburkolati jel (153. ábra) hívhatja fel a figyelmet;

152. ábra

153. ábra

i) kötelező megállás helyét jelző vonal (154. ábra); azt a helyet jelzi, ahol az "Állj! Elsőbbségadás kötelező" jelzőtábla jelzése folytán meg kell állni;

j) várakozóhely (155-156. ábra); az egy gépkocsi várakozására szolgáló helyet jelöli meg;

k) járműforgalom elől elzárt terület (157. ábra); az útburkolati jellel jelzett területre járművel ráhajtani tilos;

l) megállóhely (158. ábra); menetrend szerint közlekedő autóbusz- vagy trolibuszjárat megállóhelyét, illetőleg taxi állomását jelzi; a jel kiegészíthető a megfelelő járműre utaló felirattal;

m) megállási tilalmat jelző vonal: az úttest szélén vagy a járda szegélyén levő folytonos vonal, amely - jogszabály rendelkezéséből vagy jelzőtábla jelzéséből folyó - megállási tilalomra hívja fel a figyelmet;

n) várakozási tilalmat jelző vonal: az úttest szélén vagy a járda szegélyén levő szaggatott vonal, amely - jogszabály rendelkezéséből vagy jelzőtábla jelzéséből folyó - várakozási tilalomra hívja fel a figyelmet;

o) veszélyes helyre figyelmeztető vonal (158/a. ábra): e vonallal együtt útburkolati jel jelezheti a veszély jellegét is (158/b., 158/c., 158/d. és 158/h. ábra);

p) veszélyes hely előjelzésére szolgáló vonalak:

153/a ábra

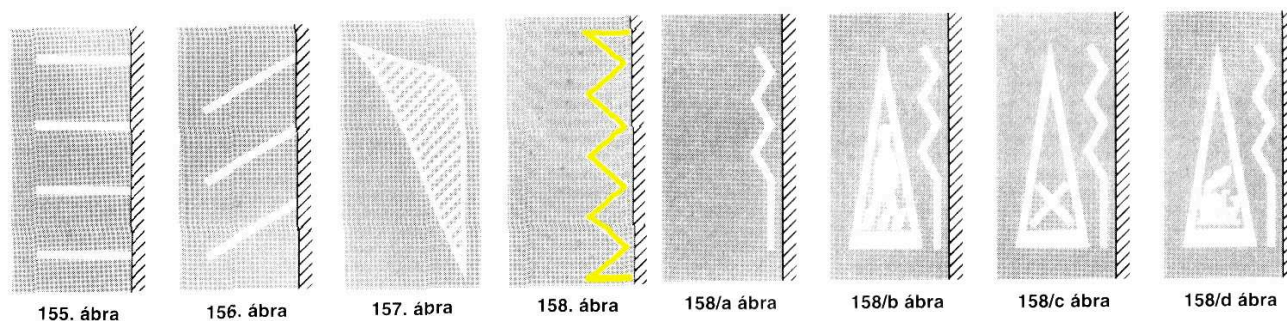

154. ábra

keresztirányú egymást követő folytonos vonalak (158/f. ábra), amelyek azt jelzik, hogy az úton sebességkorlátozásra vagy megállási kötelezettségre kell számítani;

p/1. az utat keresztező kerékpárút (158/g. ábra).

p/2. "Kerékpárosok közlekedésére kijelölt úttest" (158/i. ábra):

s) "X-jel" (158/j. ábra); az egymást keresztező vonalak a várakozás tilalmát jelzik, ahol a jelzett területet valamely okból (pl. kapubejárat, tűzcsap stb.) szabadon kell hagyni.

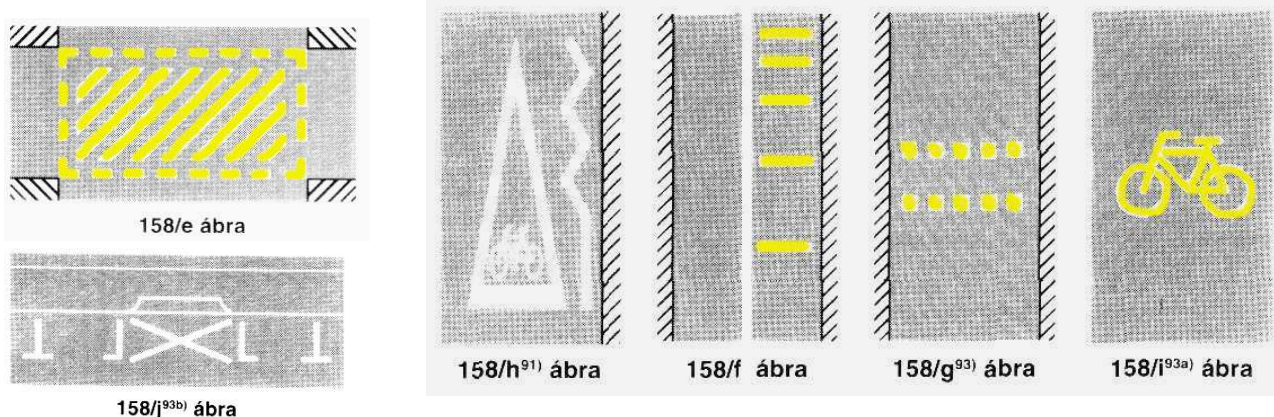
(2) Az (1) bekezdés

a) a), b), c), e), h), i) és k) pontjaiban említett útburkolati jel fehér vagy sárga,

b) l)-n) és p) pontjaiban említett útburkolati jel sárga,

c) a többi útburkolati jel fehér.

Ha az a) pontban említett útburkolati jel sárga színű, az úttestnek, illetőleg egy részének a lezárása miatt szükséges forgalmi rend változásra hívhatja fel a figyelmet.

(3) Különösen veszélyes helyekre - elsősorban a vasúti átvjáró és az útkereszteződés területére - szaggatott vonallal körülhatárolt sárga színű útburkolati jel (158/e. ábra) hívhatja fel a járművezetők figyelmét.

(4) A kerékpársávot az úttest többi részétől folytonos - az útkereszteződésnél, továbbá ahol a járművek várakozóhelyét az úttest széle és a kerékpársáv külső széle között jelölték ki, szaggatott - sárga vonal választja el.

(5) A járdára festett folytonos fehér vonal azt a határt jelzi, ameddig a járművek a járdának az úttest felőli részét várakozás céljára igénybe vehetik.

(6) A gyalog- és kerékpárútra festett folytonos sárga vonal a gyalogos és kerékpáros forgalmat választja el egymástól. Lakott területen belül - járdán létesített - kerékpárutat eltérő színű és/vagy anyagú burkolat, vagy folytonos sárga vonal választja el a gyalogos forgalomtól.

(7) A 17. § (1) bekezdés e) pontjában szereplő kiegészítő tábla ábrája (115. ábra), amely a mozgáskorlátozottak gépjárművei részére fenntartott várakozóhelyet jelöli, útburkolati jelként önállóan is alkalmazható.

Vasúti átvjárót biztosító jelzőberendezések

19. § (1) A vasúti átvjáró biztosítására szolgáló jelzőberendezések: a fénsorompó, a félsorompó és a teljes sorompó.

(2) A fénsorompó a vasúti jármű közeledését és áthaladását két egymás mellett levő, felváltva villogó piros fénnel jelzi; egyébként a készülék villogó fehér fényt ad.

(3) A félsorompó a vasúti jármű közeledésekor és áthaladásának ideje alatt az úttest menetirány szerinti jobb oldalát - piros-fehér színű - sorompórúddal lezárja. A félsorompóval együtt fénsorompó is működik.

- (4) A teljes sorompó a vasúti jármű közeledésekor és áthaladásának ideje alatt az utat, illetőleg az úttestet teljes szélességében - piros-fehér színű sorompórúddal lezárja. A teljes sorompót kiegészítheti olyan berendezés, amely
- a) a sorompó lezárásának a megkezdését és záródását hangjelzéssel jelzi;
 - b) a sorompó lezárásának a megkezdését; valamint záródását és zárva tartását (a teljes felnyitásig) két egymás mellett levő felváltva villogó piros fényvel jelzi.
- (5) A félsorompó és a teljes sorompó sorompórúdján piros fényvisszaverő, illetőleg piros fényt adó lámpa van.
- (6) A továbbhaladás tilalmát jelzi, ha
- a) az - egyedül vagy félsorompóval együtt alkalmazott - fénysorompó villogó piros fényjelzést ad;
 - b) a fél-, illetőleg a teljes sorompó rúdja mozgásban vagy lezárt állapotban van;
 - c) a teljes sorompót kiegészítő berendezés [(4) bek.] hang- vagy fényjelzést ad.
- (7) Az (1) bekezdésben említett berendezések üzemzavarát jelzi, ha
- a) a fénysorompón sem a piros, sem a fehér fény nem világít;
 - b) a félsorompó rúdja nyitott vagy félig nyitott állapotban van és a fénysorompón sem a piros, sem a fehér fény nem világít;
 - c) a sorompórúdak eltérő állásban vagy félig nyitott helyzetben vannak.
- (8) A továbbhaladást - a 39. § (1) bekezdésében foglaltak megtartása mellett - engedélyezi
- a) a fénysorompó villogó fehér fényjelzése,
 - b) a teljes sorompó rúdjainak nyitott helyzete, feltéve hogy a sorompót kiegészítő hang- vagy fényjelző berendezés jelzést nem ad.

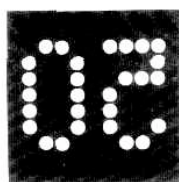
Egyéb közúti jelzések

- 20. § (1)** A járda (járdasziget) szélén levő fekete-fehér színű lánc-, illetőleg csőkorlát vagy más hasonló berendezés azt jelzi, hogy a gyalogosnak az úttestre lépnie tilos.
- (2) Az út kanyarulatát - veszélyes útkanyarulatban a veszélyt jelző táblán felül - az útkanyarulatban elhelyezett olyan tábla is jelezheti, amelyen nyílalakú fekete-fehér sávok mutatnak a továbbhaladás irányába (159. ábra).
- (3) Az úttestnek, illetőleg az úttest egy részének a lezárását piros-fehér színű korlát, továbbá nyíl alakban vagy ferdén sávozott tábla, terelőfűzőr vagy terelőbóják, éjszaka és korlátozott látási viszonyok esetében ezen felül folyamatos piros vagy villogó sárga fényt adó lámpák is jelzik.
- (4) A fekete-fehér színű sorompó azt jelzi, hogy a lezárt területre engedély nélkül behajtani tilos.
- (5) Négyzet alakú fekete alapon fehér számértéket feltüntető jelzés azt a sebességet (km/órán) jelzi, amellyel forgalomirányító fényjelző készülékek előtt az egyenletes haladás érdekében közlekedni célszerű (160. ábra).

- (6) "Gyermekszállítás" (160/a. ábra), a személyszállító jármű elején és hátulján elhelyezett tábla az álló jármű környezetében kíséret nélküli gyermekek közlekedésére figyelmeztet.

159. ábra

160. ábra

160/a ábra

20/A. § Egyes közúti jelzésekre vonatkozó külön rendelkezések

A 11-18. és a 20. §-ban meghatározott közúti jelzések ábráiban a feliratok, a számértékek, a továbbhaladás irányát jelző nyilak, az útkereszteződések és útszűkületek alaprajzi vázlatait feltüntető vonalak, továbbá az egyéb területek alaprajzi vázlatai (74., 106., 111., 112., 130., 138., 139., 155., 156. és 157. ábra) példálózó jellegűek; e jelzések mindenkor a tényleges helyzetet, illetőleg szabályozást tüntetik fel.

III. RÉSZ

A gyalogosokra és a járművek utasaira vonatkozó szabályok

Gyalogosok közlekedése

21. § (1) A gyalogosnak a járdán, ahol pedig járda nincs, a leállósávon, az útpadkán vagy a kerékpárúton kell közlekednie.

(2) Ha az úton sem járda, sem leállósáv, sem útpadka, sem kerékpárút nincs - vagy az a gyalogsközlekedésre, illetőleg a kerekesszékesekkel való közlekedésre alkalmatlan -, a gyalogosok az úttesten közlekedhetnek.

(3) Ha a gyalogosok az úttesten közlekednek, az úttest szélén, egysorban

a) lakott területen lehetőleg a menetirány szerint a bal oldalon, lakott területen kívül mindig a bal oldalon, a járműforgalommal szemben,

b) a segédmotoros kerékpárt vagy kerékpárt toló, továbbá a kerekesszékesekkel közlekedő mozgáskorlátozott gyalogosok mindig a menetirány szerint a jobb oldalon haladhatnak.

(4) A gyalogosnak az úton olyan tárgyat, illetőleg anyagot, amely sérülést, rongálást vagy szennyezést okozhat, csak megfelelően becsomagolva szabad vinnie. Olyan tárggyal, amely méretei miatt a gyalogosforgalmat zavarná, az úttesten - a menetirány szerinti jobb oldalon, az úttest szélén - kell közlekedni; éjszaka és korlátozott látási viszonyok között az ilyen tárggyal közlekedő gyalogosnak a járművek vezetői által előlről és hátulról kellő távolságból észlelhető lámpát kell vinnie.

(5) A gyalogos az úttesten a kijelölt gyalogosátkelőhelyen, ha pedig a közelben kijelölt gyalogosátkelőhely nincs,

a) lakott területen levő főútvonalon az útkereszteződésnél (a járda meghosszabbított vonalában), valamint a menetrend szerint közlekedő jármű megállóhelyén levő járdaszívet és az ahhoz közelebb eső járda között (a járdaszívet teljes hosszában),

b) egyéb helyen bárhol,

a legrövidebb áthaladást biztosító irányban mehet át.

(6) A gyalogos az úttestre akkor léphet, ha meggyőződött annak veszélytelenségéről. Az úttestre váratlanul nem léphet, köteles az úttesten késedelem nélkül átmenni és tartózkodni minden olyan magatartástól, amely a járművek vezetőit megzavarhatja vagy megtévesztheti.

(7) A kijelölt gyalogosátkelőhelyen áthaladó gyalogosnak a járművekkel szemben elsőbbsége van. Ugyancsak elsőbbsége van - kijelölt gyalogosátkelőhely hiányában is - az útkereszteződésnél áthaladó gyalogosnak azokkal a járművekkel szemben, amelyek arra az útra kanyarodnak be, amelyen a gyalogos áthalad. A megkülönböztető jelzéseket használó gépjárművekkel szemben azonban a gyalogosnak elsőbbsége ezeken a helyeken sincs.

(8) A gyalogos olyan helyen, ahol a járművekkel szemben elsőbbsége nincs, mielőtt az úttestre lép, köteles meggyőződni arról, hogy áthaladásával a járműforgalmat nem zavarja. Nem léphet az úttestre, ha a jármű olyan közel van, hogy annak zavarása nélkül az úttesten átmenni nem tud.

(9) A gyalogosnak tilos

a) híd, alagút, aluljáró, felüljáró úttestjén áthaladni;

b) olyan helyen, ahol a járművekkel szemben elsőbbsége nincs, a szabad kilátást gátló akadály (nagyobb álló jármű stb.) közelében az úttestre lépni;

c) lánc-, illetőleg csőkorlátot, sorompót kinyitni, azon átmászni, alatta átbújni, illetőleg azt megkerülve elzárt területre (úttest, útszakasz, vasúti pálya stb.) lépni;

d) villamospályán közlekedni, vasúti vagy zárt villamospályán - a kiépített átkelőhelyen kívül - áthaladni;

e) autópályán (a leállósávon is) közlekedni, valamint áthaladni;

f) autóúton (a leállósávon és az útpadkán is) közlekedni, valamint útkereszteződésen kívül áthaladni;

g) az úttesten áthaladni, ha a közelben gyalogos alul- vagy felüljáró van.

(10) Vasúti pályán (vasúti átjárón vagy más kiépített átkelőhelyen) a gyalogos csak akkor haladhat át, ha meggyőződött arról, hogy vasúti jármű nem közeledik. Nem haladhat át a gyalogos, ha a jelzőberendezés a továbbhaladás tilalmát jelzi.

(11) Főútvonalon 6 éven aluli gyermeket felügyelet nélkül hagyni tilos.

Gyalogosok zárt csoportjának a közlekedése

22. § (1) Gyalogosok zárt csoportja az úttesten - annak menetirány szerinti jobb szélén - közlekedhet. Hídon a csoport ütemes lépésben nem haladhat.

(2) Éjszaka és korlátozott látási viszonyok között a csoport bal oldalán, elől előre fehér vagy sárga fényt, hátul pedig hátra piros vagy sárga fényt adó, a járművek vezetői által kellő távolságból észlelhető lámpát kell vinni. Ha a csoport kellően világított lakott területen közlekedik, vagy közvetlenül a csoport előtt és mögött a csoporthoz tartozó, szabályszerűen kivilágított jármű halad, a lámpák használata nem kötelező.

(3) A csoport közlekedésére vonatkozó szabályok megtartásáról a csoport vezetője köteles gondoskodni.

(4) Gyermekek zárt csoportja a járdán, a leállósávon, az útpadkán, illetőleg a kerékpárúton, ha pedig ez nincs (vagy nem járható) - az (1)-(3) bekezdésben foglalt rendelkezések megtartásával - az úttesten közlekedhet.

A járművek utasaira vonatkozó szabályok

23. § (1) Az utas csak álló járműre szállhat fel és csak álló járműről szállhat le.

(2) Az utasnak tilos

- a) a vezetőt a vezetésben zavarni;
- b) állva utazni, kivéve autóbuszon, trolibuszon és villamoson;
- c) a jármű lépcsőjén, illetőleg külső részén utazni;
- d) a jármű ablakán vagy ajtaján kihajolni.

(3) A jármű ajtaját az utas csak akkor nyithatja ki, ha ezzel a közlekedés biztonságát, valamint a személy- és vagyonbiztonságot nem veszélyezteti.

(4) Menetrend szerint közlekedő járműre a megállóhelyen kívül felszállni, illetőleg arról leszállni abban az esetben szabad, ha a jármű személyzete erre előzetesen - szóban vagy a vezető által működtetett ajtók kinyitásával - engedélyt adott. Olyan megállóhelynél, ahol a fel- és leszállás közvetlenül az úttestről, illetőleg az úttestre történik, akkor szabad a járdáról az úttestre lépni, ha a jármű a megállóhelyen megállt.

(5) Veszélyes anyagot szállító járművön a vezetőn és a kíséren kívül személyt szállítani tilos.

IV. RÉSZ

A járműközlekedésre vonatkozó szabályok

I. fejezet

A járműközlekedés általános szabályai

Elindulás

24. § (1) Az úttest széléről elinduló, a várakozó helyről az úttestre ráhajtó, az út más részéről vagy útnak nem minősülő területről az úttestre ráhajtó jármű vezetőjének, az úttesten haladó járművek és gyalogosok részére elsőbbséget kell adni. A zárt pályáról az úttestre ráhajtó villamosnak az úttesten közlekedő járművekkel szemben - a villamossal azonos irányban vagy szemben haladó, irányt nem változtató járműveket ide nem értve - elsőbbsége van.

(2) Az elindulást, illetőleg az úttestre való ráhajtást irányjelzéssel [29. § (2) bekezdés] jelezni kell.

(3) Lakott területen belül a járművek vezetői kötelesek az elindulási szándékot jelző, menetrend szerint közlekedő autóbuszoknak és trolibuszoknak a megállóhelyről való elindulását (a jobb szélső forgalmi sávba való besorolását) - ha ez hirtelen fékezés nélkül megtehető - lassítással, szükség esetén megállással is lehetővé tenni. Az autóbusz, illetőleg a trolibusz vezetője azonban ilyen esetben is csak akkor indulhat el, ha meggyőződött annak veszélytelenségéről.

Haladás az úton

25. § (1) Járművel a forgalmi, az időjárási és látási viszonyoknak, továbbá az útviszonyoknak (az út vonalvezetésének, az útburkolat minőségének és állapotának) megfelelően kell közlekedni; figyelemmel kell lenni a jármű sajátosságaira, az utasokra és a rakományra.

(2) Járművel az úttesten - az előzés és kikerülés esetét kivéve - annak menetirány szerinti jobb oldalán, az út- és forgalmi viszonyok szerint lehetséges mértékben jobbra tartva kell közlekedni. Lassú járművel, kerékpárral, állati erővel vont járművel, kézi kocsival, hajtott (vezetett) állattal, valamint lassan haladó járművel - ha az út- és forgalmi viszonyok lehetővé teszik - szorosan az úttest jobb széléhez húzódva kell haladni. Párhuzamos közlekedésre alkalmas úttesten a jobbra tartásra a külön szabályok (36. §) az irányadók.

(3) Az autóbuszöblöt, az autóbusz forgalmi sávot, a kapaszkodó sávot, a gyorsító és lassító sávot, valamint a kerékpársávot a (2) bekezdésben említett jobbra tartási, illetőleg az úttest jobb szélén való haladási kötelezettség szempontjából figyelmen kívül kell hagyni. A kerékpársávon csak kerékpárral szabad közlekedni - az egyirányú forgalmú úton kijelölt kerékpársáv kivételével - az úttest menetirány szerinti jobb oldalának haladási irányával azonos irányban.

(4) Olyan úton, amelyen három, egymástól elkülönített úttest van, járművel a középső és a menetirány szerinti jobb szélső úttesten szabad közlekedni. Az ilyen út középső úttestjén kétirányú, a szélső úttestjein egyirányú forgalom van.

(5) Ha jelzőtábla jelzéséből más nem következik, az úttest menetirány szerinti jobb és bal oldalát elválasztó járdaszíget mellett jobbról kell, egyéb helyen levő járdaszíget mellett jobbról és balról is szabad elhaladni.

(6) Járda, járdaszíget és kerékpárút mellett tilos úgy haladni, hogy a jármű vagy rakománya ezek fölé nyúljon.

Sebesség

26. § (1) Az egyes járművekkel legfeljebb a következő sebességgel szabad közlekedni:

- a) személygépkocsival, motorkerékpárral, 2500 kg megengedett legnagyobb össztömeget meg nem haladó gépkocsival

- autópályán	130 km/óra,
- autóúton	110 km/óra,
- lakott területen kívül egyéb úton	90 km/óra,
- lakott területen	50 km/óra,

b) egyéb gépjárművel - kivéve a motoros triciklit - valamint gépjárműből és pótkocsiból álló járműszerelvénnel

- autópályán	80 km/óra,
- lakott területen kívül egyéb úton	70 km/óra,
- lakott területen	50 km/óra,
c) villamossal	50 km/óra,

d) motoros triciklivel, elromlott járművet vontató gépjárművel, segédmotoros kerékpárral, kerékpárral

40 km/óra,

d/1. hólánccal felszerelt gépjárművel

50 km/óra,

e) mezőgazdasági vontatóval, valamint mezőgazdasági vontatóból és pótkocsiból álló járműszerelvénnel

30 km/óra,

f) lassú járművel, valamint lassú járműből és pótkocsiból álló járműszerelvénnel

25 km/óra,

g) olyan járművel, amelynek kerekei fűvott gumibronccsal felszerelve nincsenek

20 km/óra,

h) pótkocsinak nem minősülő fék nélküli vontatmányt (mezőgazdasági vagy ipari munkagépet) vontató mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel

15 km/óra.

(2) Ha a "Sebességkorlátozás" jelzőtábla lakott területen 50 km/óránál nagyobb sebességet jelez a 3500 kg megengedett legnagyobb össztömeget meg nem haladó gépkocsival és motorkerékpárral legfeljebb a jelzőtáblán megjelölt sebességgel szabad közlekedni.

(3) Olyan járművel, amelynek megengedett legnagyobb sebességét a műszaki megvizsgálás során az (1) bekezdésben foglaltaknál alacsonyabban állapították meg és ezt a jármű forgalmi engedélyébe (igazolólapjába) bejegyezték, legfeljebb a megállapított sebességgel szabad közlekedni.

(4) A jármű sebességét az (1)-(3) bekezdésben említett sebességhatárokon belül úgy kell megválasztani, hogy a vezető járművét meg tudja állítani az általa belátott távolságon belül és minden olyan akadály előtt, amelyre az adott körülmények között számíthatnia kell.

(5) Nem szabad a járművel indokolatlanul olyan lassan haladni, hogy az a forgalmat akadályozza.

Követési távolság

27. § (1) Járművel másik járművet csak olyan távolságban szabad követni, amely elegendő ahhoz, hogy az elől haladó jármű mögött - ennek hirtelen fékezése esetében is - meg lehessen állni.

(2) Olyan járművel, illetőleg járműszerelvénnel, amelynek megengedett együttes tömege a 3500 kg-ot vagy hosszúsága a 7 métert meghaladja, lakott területen kívül másik jármű mögött olyan követési távolságot kell tartani, hogy a két jármű közé legalább egy - előzést végrehajtó - személygépkocsi biztonságban besorolhasson.

Nincs szükség ilyen követési távolság tartására

a) ha

- a vezető előzésre készül fel,
- az úttest menetirány szerinti jobb oldalán két vagy több forgalmi sáv van, vagy
- az úton az előzés tilos,

b) fegyveres erők oszlopban haladó gépjárművei között,

c) egy nyomon haladó jármű (kétkerekű motorkerékpár, segédmotoros kerékpár vagy kerékpár) követése esetén.

(3) A jármű sebességét hirtelen fékezéssel csökkenteni csak abban az esetben szabad, ha ezt a személy- vagy vagyonbiztonság megóvása szükségessé teszi.

(4)

Elsőbbség az útkereszteződésben

28. § (1) Az útkereszteződésben - ha a (2) bekezdés rendelkezéseiből más nem következik - a járművel elsőbbséget kell adni

a) a jobbról érkező minden jármű és

b) a balról érkező villamos részére.

(2) A másik jármű érkezési irányától függetlenül elsőbbséget kell adni az útkereszteződésben

- a) minden járművel a megkülönböztető fény- és hangjelzést együttesen használó gépjármű részére, továbbá minden ilyen gépjárművekkel kísért (közrefogott), zárt csoportban haladó megkülönböztető fényjelzést használó gépjármű részére;
- b) az olyan útról érkező járművel, amelyen az útkereszteződés előtt "Elsőbbségadás kötelező" vagy "Állj! Elsőbbségadás kötelező" jelzőtábla van, a keresztező - illetőleg a kiegészítő táblán vastag vonallal jelzett - útról érkező jármű részére;
- c) földútról érkező járművel a szilárd burkolatú útról érkező jármű részére;
- d) körforgalomban haladó járművel a körforgalmat keresztező villamos részére.
- (3) Útkereszteződést járművel csak olyan sebességgel szabad megközelíteni, hogy a vezető eleget teheszen elsőbbségadási kötelezettségének és e tekintetben másokat a jármű sebességével ne tévesszen meg.

Irányváltoztatás, irányjelzés

- 29. §** (1) Aki járművel irányt változtat (terelővonalat, az úttest szélét vagy képzeletbeli felezővonalát átlépi, forgalmi sávot változtat, másik útra bekanyarodik, főútvonalról vagy szilárd burkolatú útról letér stb.) köteles az azonos irányban vagy szemben haladó, irányt nem változtató járműveknek elsőbbséget adni.
- (2) Az irányváltoztatást - ide nem értve a körforgalmú útra történő bekanyarodást - a művelet előtt kellő időben megkezdett és annak befejezéséig folyamatosan adott irányjelzéssel kell jelezni. E rendelkezést kell alkalmazni a körforgalmú útról történő letérés esetében is. A jármű vezetője egyéb esetben (pl. útkereszteződésben kanyarodó főútvonalon való továbbhaladás esetén) is adhat irányjelzést, ha ezzel továbbhaladási irányáról a közlekedés más résztvevői számára többlettájékoztatást ad, az irányjelzés azonban megtévesztő nem lehet.
- (3) Az irányjelzést irányjelző készülékkel, ilyen készülékkel fel nem szerelt jármű esetében pedig karral vagy jelzőtárcsával kell adni, oly módon, hogy az előlről, hátulról és a megfelelő oldalról jól látható legyen.

Hangjelzés

- 30. §** Hangjelzést adni csak balesetveszély esetében, a baleset megelőzése érdekében, valamint - lakott területen kívül - az előzési szándék jelzése céljából szabad.